

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

7. srpnja 2022.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Dostava pismena – Uredba (EZ) br. 1393/2007 – Članak 8. stavak 1. – Rok od tjedan dana za ostvarivanje prava na odbijanje primitka pismena – Rješenje o ovrsi doneseno u jednoj državi članici i dostavljeno u drugoj državi članici samo na jeziku prve države članice – Propis te prve države članice koji predviđa rok od osam dana za podnošenje prigovora protiv tog rješenja – Rok za prigovor koji počinje teći istodobno s rokom predviđenim za ostvarivanje prava na odbijanje primitka pismena – Članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima – Pravo na djelotvoran pravni lijek”

U predmetu C-7/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Bezirksgericht Bleiburg (Općinski sud u Bleiburgu, Austrija), odlukom od 6. studenoga 2020., koju je Sud zaprimio 8. siječnja 2021., u postupku

LKW WALTER Internationale Transportorganisation AG

protiv

CB,

DF,

GH,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: C. Lycourgos, predsjednik vijeća, S. Rodin, J.-C. Bonichot, L. S. Rossi i O. Spineanu-Matei (izvjestiteljica), suci,

nezavisni odvjetnik: P. Pikamäe,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

* Jezik postupka: njemački

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za LKW WALTER Internationale Transportorganisation AG, CB, DF i GH, M. Erman, R. Grilc, S. Grilc, J. J. Janezic, M. Ranc, G. Schmidt, M. Škof i R. Vouk, *Rechtsanwälte*,
- za slovensku vladu, A. Vran, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, H. Krämer i S. Noë, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 10. ožujka 2022.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 18. prvog stavka UFEU-a, članka 8. Uredbe (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudske i izvansudske pismene u građanskim ili trgovackim stvarima („dostava pismena“) i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000 (SL 2007., L 324, str. 79.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 19., svezak 7., str. 171.) kao i članaka 36. i 39. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudske odluke u građanskim i trgovackim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 19., svezak 11., str. 289. i ispravci SL 2014., L 160, str. 40. i SL 2016., L 202, str. 57.), u vezi s člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u dalnjem tekstu: Povelja) i člankom 4. stavkom 3. UEU-a.
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između, s jedne strane, društva LKW Walter Internationale Transportorganisation AG i, s druge strane, osoba CB, DF i GH povodom odstetnog zahtjeva koji se odnosi na njihovu odgovornost kao odvjetnika zbog nepodnošenja prigovora protiv rješenja o ovrsi koje je donio slovenski sud u određenom roku.

Pravo Unije

- 3 Uvodne izjave 2., 10. i 12. Uredbe br. 1393/2007 glasile su:

„(2) Ispravno funkcioniranje unutarnjeg tržišta podrazumijeva i potrebu poboljšavanja i ubrzavanja slanja sudske i izvansudske pismene u građanskim ili trgovackim stvarima radi njihove dostave među državama članicama.

[...]

(10) Kako bi se osigurala učinkovitost ove Uredbe, mogućnost odbijanja primitka pismena koje se dostavlja ograničena je na iznimne situacije.

[...]

(12) Tijelo za zaprimanje pismena bi trebalo izvijestiti adresata u pisanim oblicima korištenjem standardnog obrasca da ovaj može odbiti primiti pismo koje mu se treba dostaviti, u vrijeme dostave ili vraćanjem pismena tijelu za zaprimanje pismena u roku od tjedan dana ako pismo nije sastavljen na jeziku koji razumije ili na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika mesta dostave. Ovo bi se pravilo također trebalo primijeniti na naredne dostave od trenutka kad je adresat iskoristio svoje pravo na odbijanje primitka. Ova pravila o odbijanju također bi se trebala primijeniti na dostavu diplomatskim ili konzularnim tijelima, dostavu poštom i izravnu dostavu. Potrebno je utvrditi da se dostava odbijenog pismena može ispraviti ponovnim dostavljanjem adresatu prijevoda pismena.”

4 Člankom 5. te uredbe, naslovljenim „Prevođenje pismena”, propisivalo se:

„1. Tijelo za slanje kojem podnositelj zahtjeva prosljeđuje pismo za slanje upozorava podnositelja zahtjeva da naslovnik može odbiti primitak pismena koje se dostavlja ako ono nije napisano na jednome od jezika iz članka 8.

2. Podnositelj zahtjeva snosi sve troškove prevođenja prije slanja pismena, ne utječući na moguću kasniju odluku suda ili nadležnoga tijela u vezi s obvezom podmirivanja tih troškova.”

5 Članak 8. navedene uredbe, naslovljen „Odbijanje primitka pismena”, koji se nalazio u njezinu poglavljju II. odjeljku 1., određivao je:

„1. Tijelo za zaprimanje, korištenjem standardnog obrasca iz Priloga II., obavješće adresata da može odbiti primitak pismena koje se dostavlja u vrijeme dostave ili njegovim vraćanjem tijelu za zaprimanje u roku od tjedan dana, ako pismo nije napisano, ili se u njegovom prilogu ne nalazi prijevod, na jednom od sljedećih jezika:

(a) na jeziku koje adresat razumije; ili

(b) službenom jeziku države članice primateljice ili, ako postoji više službenih jezika u toj državi članici, službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika mesta u kojem se obavlja dostava.

2. Ako je tijelo za zaprimanje obaviješteno da adresat odbija primitak pismena koje se dostavlja u skladu sa stavkom 1., o tome odmah obavješće tijelo za slanje [...] i vraća zahtjev i pismo za koje se zahtijeva prijevod.

3. Ako je adresat odbio primiti pismo u skladu sa stavkom 1., dostava pismena se može ispraviti putem dostave adresatu u skladu s odredbama ove Uredbe o pismenu u čijem prilogu se nalazi prijevod na jezik naveden u stavku 1. U tom slučaju, datum dostave pismena je datum na koji je pismo u čijem prilogu se nalazi prijevod dostavljeno u skladu s propisima države članice primateljice. Međutim, ako se u skladu s pravom države članice, pismo mora dostaviti u određenom roku, datum koji će se uzeti u obzir u pogledu podnositelja zahtjeva je datum dostave prvog pismena utvrđen u skladu s člankom 9. stavkom 2.

4. Stavci 1., 2. i 3. također se primjenjuju na načine slanja i dostavu sudskih pismena navedenih u odjeljku 2.

5. U svrhe stavka 1., [...] tijela ili osoba, ako se dostava obavlja u skladu s člankom 14. obavješćuju adresata da može odbiti primitak pismena i da se bilo koje pismo čiji je primitak odbijen mora vratiti [...] tom tijelu ili osobi ovisno o slučaju.”

6 Članak 14. iste uredbe, koji se nalazio u njezinu poglavlju II. odjeljku 2., naslovjen „Dostava putem pošte”, određivao je:

„Svaka država članica može dostavu sudske pismene osobama s boravištem u drugoj državi članici obaviti izravno putem preporučenom pošiljkom uz potvrdu primitka ili sličnu potvrdu.”

7 Standardni obrazac, naslovjen „Informacije za adresata o pravu na odbijanje primitka pismena”, koji se nalazio u Prilogu II. Uredbi br. 1393/2007, sadržavao je, među ostalim, sljedeći navod namijenjen primatelju pismena:

„Pismeno možete odbiti primiti ako ono nije sastavljeno na jeziku koji razumijete ili na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika mesta u kojem se pismeno dostavlja niti je uz njega priložen prijevod na neki od tih jezika.

Ako želite koristiti to pravo, morate odbiti primiti pismeno odmah kod dostave i to izjaviti neposredno osobi koja obavlja dostavu ili vratiti pismeno na dolje navedenu adresu u roku od jednog tjedna uz izjavu da ga odbijate primiti.”

8 Taj standardni obrazac također je sadržavao dio naslovjen „Izjava primatelja” koju je potonji, u slučaju da odbija primitak predmetnog pismena, pozvan potpisati i dopuniti označivanjem kućice koja odgovara službenom jeziku/jezicima Unije koje razumije. Taj dio tako je glasio:

„Odbijam primiti priloženo pismeno jer nije sastavljeno na jeziku koji razumijem ili na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika mesta u kojem se ono dostavlja, niti je uz njega priložen prijevod na neki od tih jezika.

Razumijem sljedeći(e) jezik(e):

[...]

9 Uredba br. 1393/2007 stavljena je izvan snage Uredbom (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o dostavi, u državama članicama, sudske i izvansudske pismene u građanskim ili trgovackim stvarima (dostava pismena) (SL 2020., L 405, str. 40.), koja je primjenjiva od 1. srpnja 2022. Međutim, uzimajući u obzir vrijeme nastanka činjenica iz kojih proizlazi glavni postupak, zahtjev za prethodnu odluku treba razmotriti s obzirom na Uredbu br. 1393/2007.

Nacionalno pravo

Austrijsko pravo

10 Članak 1295. stavak 1. Allgemeines bürgerliches Gesetzbucha (Opći građanski zakonik; u daljnjem tekstu: ABGB) glasi kako slijedi:

„Svatko ima pravo zahtijevati naknadu štete od osobe koja mu je prouzročila štetu svojom krivnjom; šteta se može prouzročiti kršenjem ugovorne obveze ili neovisno o ugovoru.”

11 U skladu s člankom 1299. ABGB-a:

„Onaj tko javno obavlja neku dužnost, umjetnost, profesiju ili obrt ili onaj koji svojevoljno preuzme odgovornost za stvar čije ostvarenje zahtijeva umjetničko znanje ili poseban trud time pokazuje da smatra da ima potrebnu predanost i posebna znanja, stoga on mora odgovarati za izostanak potonjih. Međutim, ako je osoba koja mu je stvar povjerila znala za njegovo neiskustvo ili je primjenom uobičajene pažnje za to mogla znati, i sama je odgovorna.“

12 U skladu s člankom 1300. ABGB-a:

„Stručnjak odgovara i kada pogreškom i uz naknadu dâ štetan savjet iz područja svoje umjetnosti ili znanosti. Osim u tom slučaju, stručnjak odgovara samo za štetu koju svjesno prouzroči drugome savjetujući ga.“

Slovensko pravo

13 Članak 9. Zakona o izvršbi in zavarovanju (Zakon o ovršnim postupcima, Uradni list RS, br. 3/07), u verziji primjenjivoj na glavni postupak (u dalnjem tekstu: ZIZ), naslovjen je „Pravni lijekovi i mjesna nadležnost žalbenog suda u ovršnim stvarima na temelju vjerodostojne isprave“. Taj članak glasi kako slijedi:

„Protiv prvostupanjskog rješenja dopuštena je žalba, osim ako zakonom nije drukčije određeno.

Protiv rješenja o ovrsi kojim se prihvata prijedlog ovršenik može podnijeti prigovor.

Žalba i prigovor moraju se podnijeti u roku od osam dana od dostave rješenja prvostupanjskog suda, osim ako zakonom nije drukčije određeno.

Pravodobna i dopuštena žalba dostavlja se protivnoj stranci na odgovor ako joj je dostavljeno i rješenje prvostupanjskog suda protiv kojeg je podnesena žalba.

Dopuštena je žalba protiv rješenja kojim se odlučuje o prigovoru.

Žalba i prigovor nemaju suspenzivni učinak, osim ako zakonom nije drukčije određeno.

Odluka o žalbi je konačna.

[...]

14 Člankom 53. ZIZ-a naslovlenim „Prigovor kao ovršenikov jedini pravni lijek“ propisuje se:

„Rješenje o ovrsi kojim se usvaja prijedlog za ovrhu ovršenik može pobijati prigovorom, osim ako osporava samo odluku o troškovima.

Prigovor mora biti obrazložen. U prigovoru dužnik mora navesti činjenice na kojima temelji svoj prigovor i iznijeti dokaze, u suprotnom se prigovor smatra neosnovanim.“

15 Člankom 61. ZIZ-a, naslovlenim „Prigovor protiv rješenja donesenog na temelju vjerodostojne isprave“, propisuje se:

„Na prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave primjenjuju se odredbe članaka 53. i 54. ovog zakona [...].

Ako se prigovorom iz prethodnog stavka pobija dio rješenja o ovrsi kojim se ovršeniku nalaže namirenje tražbine, smatra se da je prigovor u tom dijelu obrazložen ako ovršenik iznese činjenice na kojima temelji svoj prigovor i podnese dokaze o činjenicama koje navodi u prigovoru.

[...]"

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 16 Tužitelj iz glavnog postupka je društvo upisano u austrijski registar trgovачkih društava koje djeluje u području međunarodnog prijevoza robe.
- 17 Dana 30. listopada 2019. Okrajno sudišće v Ljubljani (Općinski sud u Ljubljani, Slovenija) poštom je dostavilo tužitelju iz glavnog postupka rješenje o ovrsi, koje je doneseno po tužbi društva Transport Gaj d.o.o., a kojim je naložena zapljena 25 tražbina koje tužitelj iz glavnog postupka ima prema različitim slovenskim društvima radi naplate iznosa od 17 610 eura (u dalnjem tekstu: predmetno rješenje). To rješenje doneseno je na temelju vjerodostojnih isprava, odnosno računa, u odsutnosti i bez pribavljanja očitovanja tužitelja iz glavnog postupka.
- 18 Navedeno rješenje zaprimljeno je u pravnoj službi tužitelja iz glavnog postupka internom poštom tek 4. studenoga 2019. Dana 5. studenoga 2019., nakon razmjene informacija o prirodi i posljedicama predmetnog rješenja između tog tužitelja i tuženika iz glavnog postupka, koji su članovi odvjetničkog društva sa sjedištem u Klagenfurtu (Austrija), tužitelj iz glavnog postupka zatražio je od potonjih da podnesu prigovor protiv tog rješenja. Među dokumentima koje je dostavio tuženicima iz glavnog postupka nalazila se preslika omotnice iz koje se vidi da je tužitelj 30. listopada 2019. stvarno zaprimio navedeno rješenje.
- 19 Tuženici iz glavnog postupka su 11. studenoga 2019. Okrajnom sudištu v Ljubljani (Općinski sud u Ljubljani) podnijeli obrazloženi prigovor protiv predmetnog rješenja. Podmirili su i sudske troškove koje je taj sud zatražio u visini od 55 eura.
- 20 Odlukom od 10. prosinca 2019. navedeni sud odbacio je tako podnesen prigovor kao nepravodoban jer je podnesen nakon proteka osam dana od dostave predmetnog rješenja.
- 21 Tuženici iz glavnog postupka podnijeli su u ime tužitelja iz glavnog postupka tužbu protiv te odluke Višjem sudištu v Mariboru (Visoki sud u Mariboru, Slovenija). U prilog svojoj tužbi pozvali su se osobito na neustavnost roka od osam dana za podnošenje prigovora jer tako kratak rok nije u skladu s pravom Unije. Također su istaknuli da predmetno rješenje nije dostavljeno u skladu s Uredbom br. 1393/2007, osobito zbog toga što ta dostava nije bila u skladu s člankom 8. te uredbe i nije bila izvršena posredstvom određenog tijela, u smislu njezina članka 2.
- 22 Budući da je Više sudišće v Mariboru (Visoki sud u Mariboru) odbilo tužbu tuženika iz glavnog postupka, predmetno rješenje postalo je pravomoćno i izvršno. Tužitelj iz glavnog postupka je na temelju tog rješenja podmirio cjelokupan iznos koji je njime bio predviđen.
- 23 Nakon tih postupaka tužitelj iz glavnog postupka podnio je Bezirksgerichtu Bleiburg (Općinski sud u Bleiburgu, Austrija), sudu koji je uputio zahtjev, tužbu za utvrđivanje odgovornosti protiv tuženikâ iz glavnog postupka jer su slovenski sudovi odbacili prigovor podnesen protiv predmetnog rješenja zbog nepravodobnosti, zahtijevajući, na tom temelju, da im se naloži plaćanje iznosa od 22 168,09 eura, koji odgovara iznosu koji je plaćen na temelju predmetnog rješenja, uvećanom za kamate i troškove postupka.

- 24 Taj je sud 10. srpnja 2020. protiv tuženikâ iz glavnog postupka izdao platni nalog u visini traženog iznosa.
- 25 Oni su protiv tog naloga podnijeli prigovor istom sudu tvrdeći, u biti, da rok od osam dana predviđen ZIZ-om za podnošenje prigovora protiv akta kao što je predmetno rješenje nije u skladu s člancima 36. i 39. Uredbe br. 1215/2012, ni s člankom 8. i člankom 19. stavkom 4. Uredbe br. 1393/2007, ni s člankom 18. prvim stavkom UFEU-a i člankom 47. Povelje te, stoga, da su slovenski sudovi pravilno primjenili te odredbe, prigovor podnesen protiv predmetnog rješenja ne bi bio odbačen kao nepravodoban.
- 26 Sud koji je uputio zahtjev ističe da u okviru prigovora o kojem mora odlučiti mora razmotriti jesu li ispunjene pretpostavke za utvrđivanje odgovornosti tuženikâ iz glavnog postupka na temelju članaka 1295. i sljedećih ABGB-a, osobito je li naknada štete koju zahtijeva tužitelj iz glavnog postupka nastala zbog skriviljenog postupanja koje se može pripisati tuženicima. Prema mišljenju tog suda, takvo razmatranje zahtijeva, s obzirom na argumentaciju koju su iznijeli tuženici iz glavnog postupka, tumačenje, s jedne strane, određenih odredbi Uredbe br. 1393/2007 s obzirom na to da se glavni postupak odnosi na dostavu sudskega pisma i, s druge strane, Uredbe br. 1215/2012 s obzirom na to da je pitanje zahtjeva pravodobnog dostavljanja pisma kojim se pokreće postupak također u središtu rasprave.
- 27 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, rok od osam dana koji ZIZ predviđa za podnošenje prigovora protiv rješenja o ovrsi koje je doneseno po skraćenom ovršnom postupku, pokrenutom elektroničkim putem samo na temelju navoda ovrhovoditelja o postojanju vjerodostojne isprave, primjerice računa, a da se, osim toga, zahtjev ne temelji na pravomoćnoj i izvršivoj odluci, može dovesti do opasnosti da ovršenik neće moći pravodobno podnijeti obrazloženi prigovor protiv takvog rješenja. U prilog svojem stajalištu navedeni sud upućuje na predmet u kojem je donesena presuda od 13. rujna 2018., Profi Credit Polska (C-176/17, EU:C:2018:711) u kojoj je Sud utvrdio da rok od četrnaest dana nije u skladu s pravom na djelotvoran pravni lijek jer dovodi do nezanemarive opasnosti da potrošač neće moći u tom roku podnijeti prigovor protiv platnog naloga.
- 28 Iako se, za razliku od predmeta u kojem je donesena ta presuda, koji se odnosio na postupak između poduzetnika i potrošača u vezi s platnim nalogom izdanim na temelju mjenice, ovaj spor odnosi na dva poduzetnika, ipak i dalje postoji opasnost od prekoračenja roka koji je Sud uzeo u obzir u navedenoj presudi kada tuženik ima sjedište u drugoj državi članici, kao u ovom slučaju. Sud koji je uputio zahtjev stoga smatra da bi rok od osam dana predviđen ZIZ-om mogao biti protivan člancima 36. i 39. Uredbe br. 1215/2012 u vezi s člankom 47. Povelje.
- 29 Kad je riječ o tumačenju članka 8. Uredbe br. 1393/2007, sud koji je uputio zahtjev pita se kada počinje teći rok od osam dana predviđen ZIZ-om za podnošenje prigovora protiv pismena koje je dostavljeno, a koje je sastavljeno na jeziku različitom od onoga za koji se smatra da ga adresat razumije, što je bio slučaj u ovom predmetu. U tom pogledu, kako bi se utvrdilo je li pravo na pravni lijek ostvareno u roku koji je propisan zakonodavstvom države članice čije je tijelo izdalo pismo koje se dostavlja, taj sud smatra da valja pričekati istek roka od tjedan dana za ostvarenje prava na odbijanje primitka tog pismena.
- 30 Sud koji je uputio zahtjev također dvoji o sukladnosti roka koji ZIZ predviđa za podnošenje prigovora protiv rješenja o ovrsi s člankom 18. UFEU-a jer smatra da takav propis više utječe na tuženike sa sjedištem u drugim državama članicama koji su obvezni poduzeti dodatne korake u vezi s prijevodom dostavljenih pismena.

31 U tim je okolnostima Bezirksgericht Bleiburg (Općinski sud u Bleiburgu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Treba li članak 36. i članak 39. Uredbe [br. 1215/2012] u vezi s člankom 47. [Povelje] kao i načelom djelotvornosti i ekvivalentnosti (načelo lojalne suradnje u skladu s člankom 4. stavkom 3. EU-a) tumačiti na način da im se protivi odredba države članice koja protiv rješenja o ovrsi, koje sud donosi bez prethodnog kontradiktornog postupka i bez ovršne isprave samo na temelju tvrdnji ovrhovoditelja, kao jedini pravni lijek predviđa prigovor koji se podnosi u roku od osam dana na jeziku te države članice, čak i ako se to rješenje o ovrsi dostavlja u drugu državu članicu na jeziku koji primatelj ne razumije, pri čemu se pri podnošenju prigovora u roku od dvanaest dana taj prigovor već odbacuje kao nepravodoban?
2. Treba li članak 8. Uredbe [br. 1393/2007] u vezi s načelom djelotvornosti i ekvivalentnosti tumačiti na način da mu se protivi nacionalna mjera koja predviđa da s dostavom obrasca iz Priloga II. o informacijama za adresata o pravu na odbijanje primitka pismena u roku od tjedan dana istodobno počinje teći i rok za podnošenje predviđenog pravnog lijeka protiv istodobno dostavljenog rješenja o ovrsi za koje je predviđen rok od osam dana?
3. Treba li članak 18. prvi stavak [UFEU-a] tumačiti na način da mu se protivi odredba države članice koja protiv rješenja o ovrsi kao pravni lijek predviđa prigovor koji se obrazložen mora podnijeti u roku od osam dana i da taj rok vrijedi i ako primatelj rješenja o ovrsi svoje sjedište ima u drugoj državi članici i rješenje o ovrsi nije sastavljeno niti na službenom jeziku te države članice u koju se to rješenje o ovrsi dostavlja niti na jeziku koji primatelj tog rješenja razumije?”

O prethodnim pitanjima

Drugo pitanje

- 32 Svojim drugim pitanjem, koje valja razmotriti na prvom mjestu, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 8. stavak 1. Uredbe br. 1393/2007, u vezi s člankom 47. Povelje, tumačiti na način da mu se protivi propis države članice čije je tijelo izdalo pismo koje se dostavlja, na temelju kojeg se početak roka od tjedan dana, iz tog članka 8. stavka 1., u kojem adresat tog pisma može odbiti njegov primitak zbog jednog od razloga predviđenih u toj odredbi, poklapa s početkom roka za podnošenje pravnog lijeka protiv navedenog pisma u toj državi članici.
- 33 Valja podsjetiti na to da, prema ustaljenoj sudskej praksi Suda, pri tumačenju odredbe prava Unije u obzir treba uzeti ne samo njezin tekst nego i kontekst u kojem se nalazi te ciljeve propisa kojeg je ona dio (presuda od 10. lipnja 2021., KRONE – Verlag, C-65/20, EU:C:2021:471, t. 25. i navedena sudska praksa).
- 34 Kao što to proizlazi iz teksta članka 8. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007, ta odredba predviđa mogućnost da adresat pisma koje se dostavlja odbije njegov primitak ako to pismo nije napisano ili se u njegovu prilogu ne nalazi prijevod na jeziku koji adresat razumije ili službenom jeziku države članice izvršenja ili, prema potrebi, službenom jeziku ili na jednome od službenih jezika mesta u kojem se obavlja dostava, za koje se smatra da ih adresat razumije.

- 35 Ta mogućnost odbijanja primitka pismena koje se dostavlja jest pravo adresata tog pismena (presuda od 6. rujna 2018., Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, t. 32. i navedena sudska praksa). Taj adresat to pravo može ostvariti u trenutku dostave navedenog pismena ili u roku od tjedan dana, pod uvjetom da u tom roku vrati to isto pismo.
- 36 Iz sudske prakse Suda također proizlazi da to pravo odbijanja primitka pismena koje se dostavlja omogućuje zaštitu prava obrane adresata tog pismena, uz poštovanje zahtjeva pravičnog sudjenja iz članka 47. drugog stavka Povelje. Naime, iako je glavni cilj Uredbe br. 1393/2007 poboljšanje učinkovitosti i brzine sudske postupaka kao i osiguranje dobrog sudovanja, navedeni ciljevi ne bi se smjeli postizati uz slabljenje, na bilo koji način, pravâ obrane primatelja predmetnih pismena (vidjeti u tom smislu presudu od 6. rujna 2018., Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, t. 33. i navedenu sudsку praksu).
- 37 U tom kontekstu, osim toga, valja istaknuti da navedeno pravo adresata da odbije primitak pismena koje se dostavlja odgovara informiranom izboru tužitelja da prethodno ne prevede to pismo.
- 38 Naime, u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe br. 1393/2007 tijelo za slanje mora upozoriti podnositelja zahtjeva da adresat može odbiti primitak pismena koje se dostavlja ako ono nije napisano na jednome od jezika iz članka 8. navedene uredbe. Ipak, na podnositelju zahtjeva je da odluči treba li prevesti pismo o kojem je riječ, pri čemu on snosi troškove tog prijevoda u skladu s člankom 5. stavkom 2. navedene uredbe (presuda od 16. rujna 2015., Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, t. 35.).
- 39 Stoga je važno osigurati da adresat pismena koje se dostavlja, koje je sastavljeno na jeziku različitom od onoga za koji se smatra da ga razumije, stvarno može ostvariti svoje pravo odbijanja primitka tog pismena koje je obuhvaćeno, kao što to proizlazi iz točke 36. ove presude, njegovim temeljnim pravom na djelotvornu sudska zaštitu.
- 40 Kad je riječ o informacijama koje u tom pogledu treba priopćiti adresatu prilikom dostave pismena u sustavu koji je uspostavljen Uredbom br. 1393/2007, valja podsjetiti na to da ta uredba ne predviđa nikakvu iznimku od korištenja standardnog obrasca iz njezina Priloga II. Obveznost i sustavnost korištenja tim obrascem ne primjenjuje se samo na slanje pismena između tijela za slanje i tijela za zaprimanje koje su odredile države članice nego, kao što to izričito proizlazi iz članka 8. stavka 4. navedene uredbe, i na dostave iz poglavlja II. odjeljka 2. iste uredbe, među kojima i onu iz članka 14. potonje, odnosno dostavu sudskega pismena putem pošte (vidjeti u tom smislu presudu od 2. ožujka 2017., Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, t. 55., 59. i 61. kao i rješenje od 5. svibnja 2022., ING Luxembourg, C-346/21, neobjavljeno, EU:C:2022:368, t. 32. i 35.). Navedeni obrazac predstavlja, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 12. Uredbe br. 1393/2007, sredstvo kojim se adresat obavještava o pravu da odbije primiti pismo koje mu se dostavlja.
- 41 Koristan učinak prava odbijanja primitka pismena koje se dostavlja zahtjeva, s jedne strane, da je adresat bio obaviješten o postojanju tog prava i, s druge strane, da raspolaze čitavim rokom od tjedan dana za ocjenu treba li prihvati ili odbiti primitak pismena i, u slučaju odbijanja, da to pismo vrati.
- 42 U ovom slučaju rok za podnošenje prigovora protiv predmetnog rješenja bio je, u skladu s člankom 9. ZIZ-a, osam dana računajući od njegove dostave. Međutim, na temelju slovenskog procesnog propisa, čiji je doseg slovenska vlada pojasnila u odgovoru na pisana pitanja koja je

postavio Sud, taj rok nije računan od datuma isteka roka od tjedan dana iz članka 8. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007, nego od datuma dostave tog rješenja tužitelju iz glavnog postupka, odnosno 30. listopada 2019., tako da su se ta dva roka gotovo u cijelosti preklapala. Stoga tužitelj iz glavnog postupka zapravo nije mogao iskoristiti čitav rok od tjedan dana, koji mu je tom uredbom priznat, za razmatranje hoće li prihvati ili odbiti primitak predmetnog sudskog pismena jer je, zbog tog propisa, također morao tijekom tog istog roka, prema potrebi, za slučaj da ga je odlučio prihvati, podnijeti prigovor protiv tog sudskog pismena.

- 43 Osim toga, propis poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku zapravo dovodi do toga da se adresat pismena koje je obuhvaćeno područjem primjene Uredbe br. 1393/2007 liši punog prava na rok koji je predviđen nacionalnim pravom za podnošenje pravnog lijeka, odnosno, u ovom slučaju, roka od osam dana za podnošenje prigovora protiv predmetnog sudskog pismena. Doista, u situacijama koje su obuhvaćene pravom na djelotvornu sudsку zaštitu iz članka 47. Povelje, osobe moraju raspolagati cjelokupnim rokovima koji su nacionalnim pravom predviđeni za ostvarivanje postupovnog prava protiv dostavljenog sudskog pismena (vidjeti po analogiji presudu od 14. svibnja 2020., Staatsanwaltschaft Offenburg, C-615/18, EU:C:2020:376, t. 50. i navedenu sudsку praksu).
- 44 Štoviše, kada se, kao u ovom slučaju, počeci navedenih rokova podudaraju i adresat pismena, koje je sastavljeno na jeziku koji adresat nije dužan razumjeti, stoga zapravo ne raspolaže – i to neovisno o trajanju roka za podnošenje pravnog lijeka protiv tog pismena, predviđenog propisom države članice čije ga je tijelo izdalo – cjelokupnim tim rokom, taj adresat nalazi se u nepovoljnijem položaju u odnosu na ostale adresate koji razumiju jezik na kojem je pismeno koje im se dostavlja sastavljeno te stoga, zapravo, raspolaže cjelokupnim navedenim rokom kako bi ostvarili svoja prava.
- 45 Cilj izbjegavanja diskriminacije između tih dviju kategorija adresata, koji se nastoji postići člankom 8. stavkom 1. Uredbe br. 1393/2007, zahtijeva da adresati koji prime pismeno na jeziku različitom od onih navedenih u toj odredbi mogu izvršavati svoje pravo na odbijanje primitka tog pismena a da pritom ne budu u nepovoljnijem postupovnom položaju zbog svoje prekogranične situacije.
- 46 Iz toga slijedi da, kada pismeno koje se dostavlja nije sastavljeno ili prevedeno na jedan od jezika iz te odredbe, početak roka od tjedan dana koji je predviđen člankom 8. stavkom 1. Uredbe br. 1393/2007 ne može se, zbog opasnosti od negativnog utjecaja na koristan učinak navedene odredbe, u vezi s člankom 47. Povelje, podudarati s početkom roka za podnošenje pravnog lijeka u skladu s propisom države članice čije je tijelo izdalo pismeno, pri čemu taj potonji rok u načelu treba početi teći nakon isteka roka od tjedan dana iz tog članka 8. stavka 1.
- 47 To tumačenje također odgovara svrsi Uredbe br. 1393/2007. Naime, ako bi se pravo Unije tumačilo na način da mu se ne protivi nacionalni propis prema kojem rok za podnošenje pravnog lijeka protiv pismena koje je obuhvaćeno člankom 8. stavkom 1. te uredbe počinje teći od početka roka određenog tom uredbom za ocjenu treba li prihvati ili odbiti primitak tog pismena, postoji opasnost da se adresata tog pismena potakne, kako se ne bi izložio nepovoljnomy položaju navedenom u točki 45. ove presude, na to da izabere mogućnost odbijanja primitka navedenog pismena.
- 48 Takvo poticanje bilo bi protivno cilju navedene uredbe, koji se sastoji, kao što to osobito proizlazi iz njezine uvodne izjave 2., od ubrzavanja slanja sudskeih i izvansudskeih pismena u građanskim ili trgovачkim stvarima radi njihove dostave, ne dovodeći u pitanje pravo na obranu adresata tih

pismena. Uostalom, i uvodna izjava 10. iste uredbe tako ističe da, kako bi se osigurala učinkovitost te uredbe, mogućnost odbijanja primitka pismena koje se dostavlja ograničena je na iznimne situacije.

- 49 S obzirom na prethodno navedeno, na drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 8. stavak 1. Uredbe br. 1393/2007, u vezi s člankom 47. Povelje, treba tumačiti na način da mu se protivi propis države članice čije je tijelo izdalo pismeno koje se dostavlja, na temelju kojeg se početak roka od tjedan dana iz tog članka 8. stavka 1., u kojem adresat tog pismena može odbiti njegov primitak zbog jednog od razloga predviđenih u toj odredbi, poklapa s početkom roka za podnošenje pravnog lijeka protiv navedenog pismena u toj državi članici.

Prvo i treće pitanje

- 50 Uzimajući u obzir odgovor na drugo pitanje, nije potrebno odgovoriti na prvo i treće pitanje.

Troškovi

- 51 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je суду da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

Članak 8. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudske i izvansudske pismene u građanskim ili trgovачkim stvarima („dostava pismena”) i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000, u vezi s člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

treba tumačiti na način da mu se:

protivi propis države članice čije je tijelo izdalo pismeno koje se dostavlja, na temelju kojeg se početak roka od tjedan dana iz tog članka 8. stavka 1., u kojem adresat tog pismena može odbiti njegov primitak zbog jednog od razloga predviđenih u toj odredbi, poklapa s početkom roka za podnošenje pravnog lijeka protiv navedenog pismena u toj državi članici.

Potpisi